Skjernøyposten

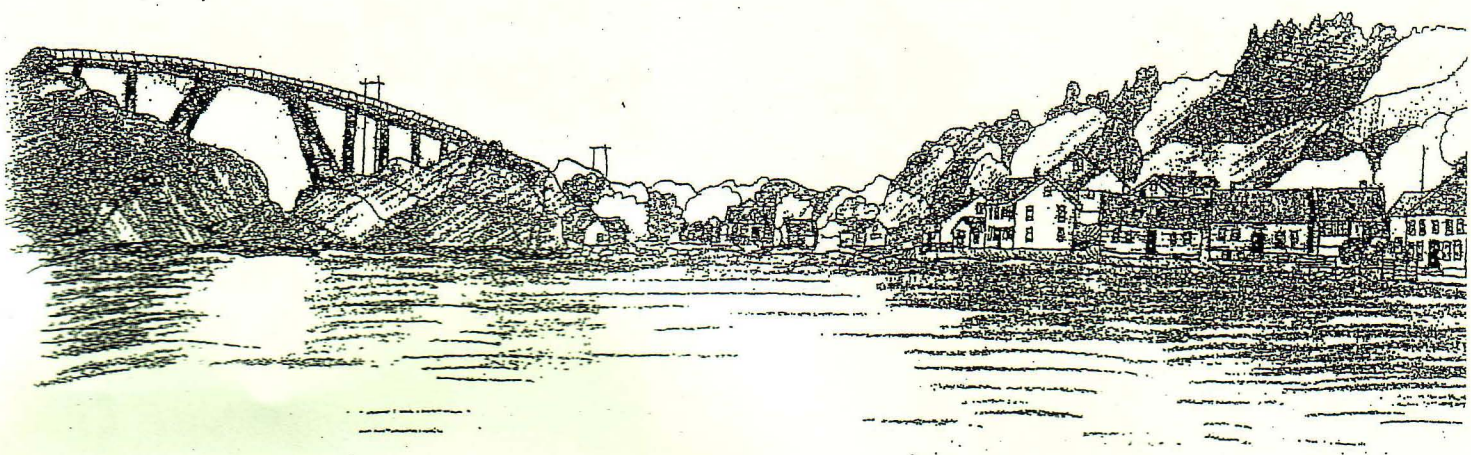

- ORGAN FOR SKJERNØYFOLK UTE OG HJEMME -

Nr. 1. Vinter 2007 39. årg.

Så kom endelig snøen.

Etter en høst og vinter med for det meste storm, kuling og regn, kom "endelig" snøen, noe vi har vært svært i tvil om etter alle spådommer og mildvær. Selv om det er tungvint med snø og vinter, så har en inntrykk av at de fleste innerst inne ønsker den velkommen.

Først kom det ca: 25 cm snø fra 6. febr. og to - tre dager framover som forsvant etter en ukes tid. Men så kom snøen igjen 21. februar og det holdt på å snø flere dager. Nå er det høye fonner, det kom ikke snø med måte. Sterk vind styrke 15 til 22 gjorde at det ble kaos på Sørlandet. Temperaturen her på øya har vært nede fra -5 til -8 grader.

I vegkrysset på Nedre Farestad.

E 18 var stengt mellom Kristiansand og Grimstad i opp mot et døgn, og folk ble sittende i bilene. Temperaturen steg igjen senere og snøen ble ganske våt, så det var vondt å brøyte, og mange i distriktet mistet strømmen da trær som var nedtynget av snø datt over linjene.Strømmen har vært vekke her på øya noen timer på lørdagskvelden og noen timer på mandagen. Telefonen har også vært i ustand.

Her på Skjernøy har det gått nesten som normalt. De som kan har holdt seg inne, og biltrafikken, har gått bra tross mye snøfyke.Folk blir oppfordret til å la bilene stå. Brøytebiler og traktorer har kjørt døgnet rundt. Det nærmet seg 1 meter i snødybde. Brøytekantene er høye, og det går ikke an å parkere biler langs veien når en ikke kommer fram til boligene.

Vi har hatt snøvintre før med mye mer snø, men en merker forskjellen at det er mye mer biltrafikk nå en for 37 år siden, da snødybden var større.

Bildet til venstre er fra Dyrstadstranda.

Vinterbilder.

Her er noen bilder av barn som bolter seg i snøen. De er fra barnehagen "Skipskista"

Kanonen på Dyrstad.

Det er mange som har spurt om historien til kanonen som står på heia mot Dyrstadvågen på Dyrstad.
Den stammer egentlig fra et vrakfunn i vestre Ramshåle.Jeg tror det var et barkskip som hette "Maria Teresia" fra Tønsberg, som kanonene var ombord i, og som forliste der. Den ble tatt opp fra bunnen på siste halvdel av 18.århundre. Det fortelles at det også lå en til der, men den satt fast i en sprekk i fjellet så den fikk en ikke opp.
Ramshåla ligger like utforbi Vågskjeften i Dyrstadsvågen på nordsiden.
Kanonen ble satt opp på den heia der den står i dag, og derav navnet kanonheia.
Det var folk fra Valvik og Dyrstad som tok opp kanonen. Blant dem var Thedor Ånensen Dyrstad, Rasmus Dyrstad og Kristian Georgesen, Dyrstad.
Før krigen ble det av og til skutt salutt med med løskrutt, særlig i forbindelse med 17. mai og andre festeligheter.

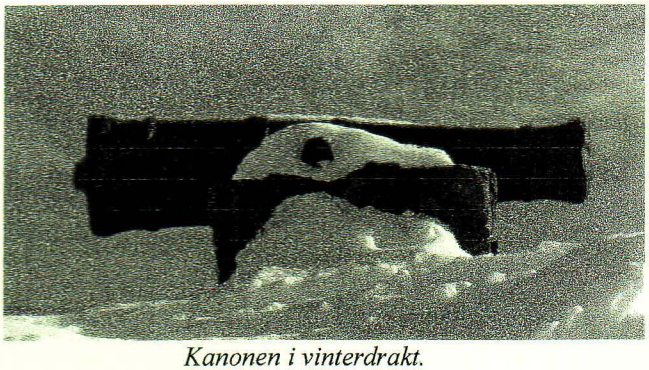

Kanonen i vinterdrakt.

Fredsdagen 8. mai 1945 ble det igjen skutt salutt.
Senere ble atter kanonen skutt med, og da var det ammunisjon som var dumpet på sjøen av tyskerne. Denne kom drivende i land i kasser i store mengder. Det var gule flate strimler, og poser som hadde fasong som små svarte stykkesukker. Dette ble plukket opp av fiskere og andre folk som tok de med seg hjem.
Ungguttene på Dyrstad og Valvik, blant dem Rolf Walvik og Alf Pedersen Valvik. brukte denne ammunisjonen i kanonen. De skjøt flere skudd med den. Siste skudd ble ladd godt med gnall og lunte og det gule kruttet av gule strimler. En teinedobbe ble slått inn med slegge i løpet. Så smalt det. Kanonen lettet fra heia og for opp i luften og landet 10 - 15 meter bortenfor mens ilden sprutet ut av løpet.
Håndtaket bak på kanonen ble slått av og forsvant, det ble funnet igjen for noen år siden inne i bunnen av fidja, inn forbi huset og floren (ca:200 meter) av meg mens jeg plukket nøtter under noen nøttetrær.
Det gikk mange vindusruter i huset vårt. Min far satt på utedoen da det smalt, og han kom løpene med buksene halveis nede, da han trodde hele kanonen hadde eksplodert.
Dette var et minne fra den gang, og siste gang kanonen ble skutt med, og en oritering om hvor kanonen kommer fra.

Georg Walvick.

Skjernøyposten.

- ORGAN FOR SKJERNØYFOLK UTE OG HJEMME -

Redaktør: Sigurd Aalvik, tlf. 38 26 86 11
I redaksjonen:
Georg Walvick, tlf 38 26 86 36
Norvald Jenssen tlf 38 26 86 75
Evert Knutsen tlf 38 26 86 86
Hanne Arntsen tlf 38 26 61 88
Janne Knutsen tlf 38 26 85 86
kasserer.

Adr.: Skjernøy, 4516 Mandal

Bankgirokonto: 7877. 06. 62604

E – postadresse: skjposten@c2i.net

Kontakt i USA: Mrs. Agathe Tompson
865 Buck kd., Stone Ridge.
N.Y. 12484. USA. . -.

Abonnent pris pr. år kr 80. -. USA $ 15

Litt Fiskeprat.

Det er lite nytt å skrive om fisket, siden Skjernøyposten kom ut midt i desember.
Men juletorsken ble iallefall reddet, da det var en liten godværsperiode like før jul. Men etter nyttår har lavtrykkene stått i kø med kuling og storm. Og også en gang var vinden oppe i orkan styrke, så det har vært helt ummulig å sette redskaper i sjøen på utsiden av Skjernøya.
Bare i fjordene på innsiden av øya og i sundene mellom øyene mot fastlandet, har det vært vær til å ha ute garn av og til. Men der har fangstene vært veldidg dårlige, de heldigste har bare fått kokefisk. Den eneste fiskeslag der det er nok av i fjordene er sild, men prisene og markedet er helt elendig.
De som gjør det best i fiske utenfor her er reketrålerene, som i enkelte trålerhal har fått over 1000 kg reker etter få timers tråling, + at de får en god del med fisk og kreps.
Det har også vært veldig med krabber i garnene, i vinter. Så fiskerne kan nesten ikke sette ut garnene over natta. De fleste yrkesfiskerne setter ut garna i 4 - 5 tiden om morgenen, og drar de igjen når det er blitt lyst, for å unngå å få krabber i garna. Hvis en setter garnene om kvelden, og det kommer fisk i garna, kryper krabbene på den med en gang, når de blir trukket om morgenen er det bare ribbeina igjen av fisken, og en stor klase med 8 - 10 krabber rundt hver fisk.
Så en advarsel til alle som skal ha ut trollgarn eller andre garnredskaper:"Pass dere for å komme på krabbebunn, litt
dypt vann og sandbunn er verst." For da kan det bli mange timer å få garnene fiskeklare igjen.
Lykke til!!!!

G.W.

Lofotfisker.

For første gang på flere år er en av øyas menn reist på Lofotfiske etter skreien, det er Tom Inge Dyrstad som har hyrt seg på garnfiske med Petter Danielsen med båten "Kveita" av Mandal.
De er tre mann ombord og de har allerede satt kursen mot Værøy og Røst, yttererst i Lofoten.
Vi ønsker dem lykke til med fisket.

G.W.

Krabbefangst på feil årstid.

I vinter har det vært vanskelig å komme "utaskjærs" med garna, kuling av forskjellig gradering har kommet på rekke og rad.
Men 23.januar hadde vi stille, nydelig vintervær med -4 grader, følgelig var jeg svært så optimistisk da jeg skulle trekke de 3 garnsettene jeg hadde ved Ryvingen og Slettinga.
Men etter hvert som den ene "perleraden" etter den andre med krabber kom over rekka, sank humøret drastisk. Jeg anslo krabbefangsten til godt over 300 eksemplarer, og de var godt voksne. I tillegg til krabbene var det en stor balje med sei, og en breiflabb på 15 kg.
Det var ikke mye fribord igjen på min Rana 17" da jeg gikk fra Slettinga. Jeg måtte kjøre full fart for å holde baugen oppe, og måtte bruke lensepumpa flittig, da spruten hele tiden sto over baugen.
Skjernøypostens fiskeekspert lå ved Hjelmen og trakk garn, han rapporterte at Knut var fullastet, det var stort sett bare mannen han så, lite båt.
Da jeg kom hjem dro jeg garna opp på brygga, tok ut fisken, og lot krabbene ligge i kulda til neste dag. I det ene toggegarn-settet plukket jeg ut 150 stk., og det er ikke akkurat de letteste garna å klare ut.
Resten av vinteren har jeg bare fisket i Nordfjorden, her er krabbefangsten mer beskjeden.

Knut B. Knutsen

Kontingenten 2007.

I dette nummeret blir det lagt giroblanketter. Kontingenten for 2007 er den samme som i fjor, 80, - kr i Norge og $ 15,- i USA.
Hvis du allerede har betalt Skjernøyposten for 2007, ber vi deg å legge denne vekk.

Skjernøy kapell.

Vi er over i 2007, og arbeidet i ungdomsfor. er i gang igjen. Men før nyttår var det juletrefest, den tradisjonelle. Denne gang var det godt besøkt. Ca: 90 stykker. Oddvar Søvik var taler. - Vi hadde også bra underholdning. U.- G. hadde gjort en bra jobb,sammen med to innleide herrer..
Så ble det tid for årsmøte. Da vi hadde hatt en sopp- og muggekspert til å se på huset, ble det litt ekstra..Noen reagerer når de kommer inn på kapellet, derfor ble det gjort denne undersøkelsen..Det viste seg å være muggsopp, men i ettertid, når vi nå har gått gjennom hele bygget om igjen med en annen sakkyndig er det ikke så ille. Dersom vi får bedre utlufting - og ellers noe utskifting av materiale, kan dette hjelpe.Kledningen på fremsiden må skiftes og lekting av taket på samme siden må også skiftes. Videre vil det bli ny drenering og innlegging av kommunalt vann nå i vår. Det vil bli en del arbeid fremover, og vi må nok til med dugnad - håper mange vil støtte opp om det når den til kommer.
Det arbeides også videre med nytt tilbygg, orientering om dette kommer senere.
De nye styrene er som følger:
Ungdomsfor. Åshild Aalvik, Alf Tore Gundersen, Arnstein Syvertsen,Anne Karin Jenssen,og Jan Øystein Dyrstad.
Eilif Christensen er kasserer.
Yngres: Karin Dyrstad, Tom Inge Dyrstad, Hans Berge, og Jan Harald Syvertsen
Ungdomsgruppa: Trygve Ånensen, Gunn Siri Amundsen. Randi Ullestad og Tor Anders Puntervold

Det har videre vært 3 temamøter, alle med tema: Naturlig menighetsutvikling. Sven Giljebrekke og Helga Marie de Presno har vært innledere. Alle kveldene var godt besøkt.
Fredag 1. februar var det kosekveld, taler var Harald Hågensen.og onsdag 14. var det møte med Nils Holbek Feed.

Møteuke blir 6-9 mars. Steinar Hansen kommer tirdag og onsdag, fredag blir det rekefest, og taler denne kvelden blir Oddvar Søvik.

Vil også minne om den årlige utloddningen, palmelørdag 31. mars kl. 17.00. Andakt ved Bjørn Hinderaker.
Vi håper i år på et veldig godt resultat, da vi trenger mye til vedlikehold av huset.
Vi viser ellers til programmet fremover. Håper på en god vår, godt arbeid og framdrift.

Å. Aa.

Kapellet står foran store utfordinger.

Som vi ser av ref. fra årsmøtet så står kapellet foran store utfordinger. Først var det denne rapporten, som alle som var på årsmøtet fikk med seg hjem. Den viste store fuktverdier og muggsoppverdier. Kanskje ble disse målingene gjort på en gal tid av året, (25. nov.) det var da det var mest nedbør. Nå har fagfolk gått gjennom bygget og som en ser var det ikke så ille som rapporten viste.
I tillegg ble det på årsmøtet lagt fram en skisse om påbygging av kapellet på vestsiden. Denne utvidelsen blir like stor i kvadratmeter som storsalen. I tillegg blir det utvidelse av loftet.
På årsmøtet ble det foreslått at styret setter ned en komité som vil arbeide med disse sakene. Det vil også bli satt ned en komité som ordner med finansene. Mere om dette vil styret komme med senere.
Men uansett; det må gjøres noe med kapellet. Bl. a. må alle gulvene sjekkes evnt. skiftes, og kapellet trenger penger, mange penger. Vi vil på denne måten oppfordre alle Skjernøypostens lesere til å være med og støtte dette huset som har betydd veldig mye for beboere og utflyttere på Skjernøy.

Sig.

Slutt på bemannede fyrstasjoner.

Så er det altså slutt. Den avbemanningen av fyrene som har pågått i en del år, er nå fullført. Den siste fyrtjenestemann gikk i land nå i desember, fra Bøkfjord fyr, ved Kirkenes. Det var fyrmester Valter Seipajærvi som fikk den tvilsomme æren av å være sistemann. (Nå er ikke dette 100% korrekt. Etter en prat med Kystverket og Lindesnes fyr, får jeg opplyst at det fortsatt skal være 2 mann på dette fyret. Men de er ikke underlagt fyrvesenet. De skal ikke hete fyrmester og fyrbetjent, men derimot fyrvoktere.)
Fra den spede begynnelse, midt på 1600-tallet og utover, utviklet fyrvesenet seg til å bli slik vi kjente det for noen år tilbake. Det var særlig fra 1850-tallet og utover, at mange store fyr ble bygd.Slik at

Fors. side.6.

Portrettet.

Denne gang har vi vært hos Tordis Larsen, Farestad. Hun samler på glass og hun har mye å fortelle.

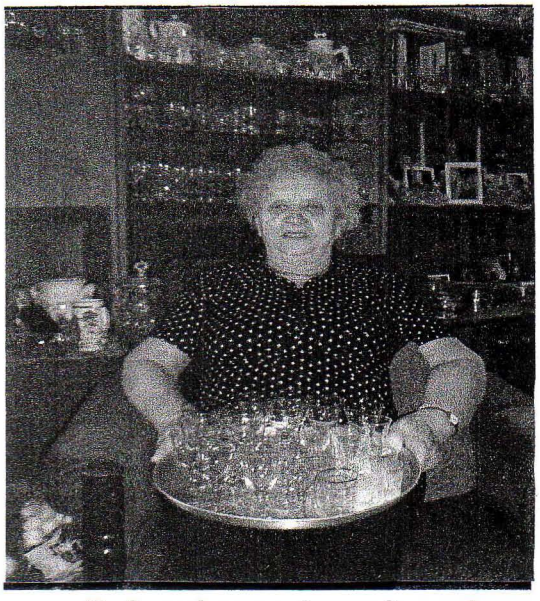

Tordis med noe av glasssamlingen sin.

I huset til Tordis og Harry er det godt å komme på besøk. Jeg har vært her noen ganger, og føler meg alltid så velkommen. Det er en god stemning og varme her. Harry fyrer godt og ser kjærlig bort på sin kone Tordis, som det her skal handle om. Tordis Søverine er født og oppvokst på Skjernøy. Og da de to giftet seg i 1949, måtte Harry, som kom fra Søgne, bli med henne til Skjernøy, for det var her hun skulle bo. Det gjorde han, og siden har de bodd her. Huset de bor i er fra 1924, samme år som Harry ble født. Tordis ble født i 1930 på Ytre Farestad. Hun er søster til Herbert Gundersen, som fremdeles bor i barndomshjemmet deres.

Tordis forteller om årene på ytre Farestad hvor hver familie hadde ei ku, tre-fire sauer og noen høns. Her lekte hun med både gutter og jenter. Hun hadde mange venner, og særlig lekte hun mye med Lillian og Edith.

Allerede da hun var barn var Tordis interessert i glass og porselen. De løp i fjæra og fant potteskår som noen hadde kastet fra seg, samlet dem og lekte med dem i dukkestua. Siden har denne interessen bare vokst, og Tordis er blitt litt av en samler. I hyller og skap står der tett i tett av de vakreste stettglass, vaser, karafler og fat. Noen like, men mange, mange i en klasse for seg. Det som er så spennende er at hun har en egen historie til hver og en av dem. Som to nydelige, gamle, blå vaser hun har fått tak i en gang. Først fikk hun kjøpt den ene, og siden syntes visst mannen hun handlet den av, at de to vasene skulle være sammen, så han gav henne likegodt den andre òg. "Slik kommer man i kontakt med mange ulike og spennende mennesker. Det er det som gjør det så fint med en interesse som dette", sier hun. Hun regner med at det må være rundt 2000 glass alt i alt. Da er det godt å ha en mann som Harry som kan snekre hyller mellom hyllene i alle skap. Da kan glassene stå tettere sammen både i gangen, på kjøkkenet og i stua.

Fra sine skoleår her på Farestad (grendehuset) forteller Tordis at de gikk fra 1. til og med 3.klasse på skolen tirsdager, torsdager og lørdager. Fra 4. til og med 7.klasse gikk de mandager, onsdager og fredager. De startet kl.9, og gikk til kl.14 eller 15, etter alder. I middagspausen på 20 minutter løp de hjem til Ytre Farestad og spiste middag der. Jeg er imponert over hvor mange detaljer hun husker. Harry sitter borte ved ovnen og nikker. Han er enig med meg. "Hun har en enorm hukommelse",
sier han. Tydelig stolt.

Etter skoleårene hadde Tordis noen småjobber før hun begynte på handelsskolen i Mandal.
Da måtte hun bo på hybel, for det var jo ingen bro den gang. Det er nå 60 år siden. Så fikk hun jobb på "S. Nilsens etterfølgere". Der syntes hun det var herlig å være. Det var jo også ganske forståelig, for der arbeidet hun med glass, serviser og porselen. Hun forteller hvordan glassene sirlig var pakket den gang, i treull og kartong. De solgte også spiker og sement som ikke var like morsomt, ler hun. Regnskapet var også noe av arbeidet hennes der. Men så lenge var hun ikke der, for i 1948 fikk hun jobb på Krambua. Da var hun tilbake på Skjernøy, og har siden vært der. "Jeg trives best med å være her hjemme", forteller hun.

I disse tider møttes hun og Harry tilfeldig i Mandal på et arrangement. De har ennå programmet for dagen liggende framme og begge smiler varmt når de minnes dette møtet for 60 år siden.

Sammen har Tordis og Harry tre barn, fire barnebarn og to oldebarn. De snakker varmt om dem alle sammen og er så takknemlige for sin gode familie. "Vi har ikke så stor familie på noen av sidene, så derfor er det viktig for oss å ta godt vare på de vi har, holde på gode venner og holde dørene åpne for alle som vil komme på besøk," sier Tordis til slutt, før jeg må ut i stormen igjen. Jeg har slettes ikke lyst til å gå fra denne varme, gjestfrie og hyggelige stua, men jeg vet at jeg er velkommen igjen. Takk Tordis og Harry.

Hanne Arntsen

Fors. fra side 4.

det på det meste var ca: 100 bemannede fyr langs norskeskysten. Det store Ryvingen fyr ble som kjent bygd i slutten av1890-årene. Når en tenker på det økonomiske løft det var for staten på den tiden,er det med undring en ser at det i dag, som vi nærmest kan velte oss i oljemilliar,der har vi ikke råd til det mest påkrevde. Bare tenk på vår nærmeste nabo, Ryvingen fyr. Hva har ikke det kostet av penger og slit , for å få det operativt, slik vi kjenner det i dag. En fantastisk vei, over 400 m. lang fra havna og opp. Videre store bassenger oppmurt for å samle kjelevann. (Ryvingen var norges eneste dampdrevne fyr). Pluss alle bygningene, pluss det flotte 20 m. høye støpejernstårnet, og mye mer. Dette kostet,- den gang anslagsvis ca. kr 240 000.-. En enorm sum på den tiden. I dag er det kanskje noen timers oljeproduksjon i Nordsjøen.

Ryvingen fyr

Jeg er inderlig klar over at teknikken kan styre alt dette i dag. Men teknikken greier ikke å berge en båt som driver mot land en uværsdag.

Dette var bare noen betraktninger, fra en gammel fyrmann som synes det er trist at hele den ytre skjærgård i dag ligger totalt avfolket.

Håkon Karlsen

Krambubrygga.

Vellet har fått flere henvendelser om hvilke rettigheter en har når det gjelder Krambubrygga. Og etter henvendelse til kommunen ligger det nå et skriv sendt til vellet 16. 11. 2006. Dette ble lagt fram på årsmøtet 8. febr. og vi tar det med i sin helhet her og håper dette vil oppklare noe.

ORIENTERING FRA MANDAL KOMMUNE ANGÅENDE KOMMUNE-BRYGGA PÅ FARESTAD.

Viser til tidligere henvendelse angående ovennevnte.

Kommunebrygga på Farestad.

Vi forstår at det har vært og er en del uklarheter angående bruken av denne brygga. På oppfordring fra Skjernøy vel vil vi derfor prøve å klargjøre forholdene angående denne brygga.

Brygga er, med visse begrensninger, åpen for bruk for allmennheten og allmennheten har rett til å benytte veien fra fylkesveien og inn som adkomst til den kommunale brygga. Allmennhetens rettigheter til bruk av brygga er beskrevet i rettsdokumenter, som gjerne inneholder svært mange detaljer. Vi skal derfor her prøve på en forenklet beskrivelse.

Bryggefronten (bryggens sørlige side), fra det ytterste hjørnet og 15,6 meter innover langs bryggekanten, er kommunal og følgelig åpen for allmennhetens bruk for fortøyning av båter.

Allmennheten har ikke rett til å fortøye langs bryggens østlige side og eier av den øvrige del av brygga har ikke rett til å fortøye langs den kommunale bryggefronten.

Arealet mellom bryggefronten og eksisterende bygning er kommunalt. På dette arealet har ingen rett til langvarig lagring eller annen virksomhet som hindrer allmennhetens bruk av brygga. Det er heller ikke tillatt å parkere annet enn for av- og pålessing.

Med hilsen

Roar Hjertås
driftsingeniør

Årsmøte i Skjernøy Vel.

Ble holdt på grendehuset 9 febr. og det var bra fremmøte. Her kommer et utdrag fra det som ble behandlet.

Styret har bestått av:		**Varamedlem:**
Leder:	Sverre Gunnar Syvertsen	-
Nestleder:	Knut B. Knutsen	Tove Laila Johansen
Sekretær:	Ingrid Ilebekk	Sidsel Hjemdal
Kasserer:	Stein Atle Toresen	Betty Hagen
Styremedlem:	Toralf Christensen	Jan Atle Abrahamsen

I tillegg har lederen i grendehuskomiteen. Inger Lise Adriaenssens, møtt fast på styremøtene.
Det har vært holdt 9 styremøter og to møter med Omland bygdelag, i tillegg har det vært mye arbeid mellom styremøtene, telefoner, brev, praktiske ting og småmøter rundt omkring.
Det er blitt behandlet 59 saker gjennom 2006.

Saker på årsmøtet:

Årsmeldinger.

- **Grendehuskomitéen:** Ved Inger Lise Adriaenssens. Ga en utfyllende orientering om utleie og drift. Terje Bydahl lurte på om det kunne kjøpes en overhead eller projektor siden det er kommet et stort lerret etter Skjernøyrevyen.
- **Skjernøymarsjen:** Kjell Gauksås informerte om marsjen.
- **Arealplangruppa:** Sverre Gabrielsen: Jevn aktivitet, vann, kloakk til Valvik, Dyrstad og Berge. Mest spm. ang. tilkopling til dette nettet. Politikerne har vedtatt at traséen ut til Nedre og Ytre Farestad iverksettes. Arealplangruppa har tatt jobben med å hjelpe til med hvor stikkledninger skal legges.
  Kjell Gauksås hadde spm. ang. stikkledning på Dyrstad.

1. **Årsberetning Skjernøy Vel.**
2. **Informasjon om 17.mai.**
   Knut B. Knutsen informerte om spørreskjema og gjennomgikk evalueringsskjema.
   Skjernøy Vel går inn for at det skal arrangeres 17.mai til neste år, og at det settes en komité på 3-4 personer.
3. **Fartsreduserende tiltak gjennom Nedre Farestad:** Ingrid Ilebekk informerte
   Lekeplassen:
4. **Informasjon om sykkelsti** og idrettsplassen ved Bjørn Vikøyr
   - **Sykkelsti:** Det arbeides videre med dette gjennom kommunen.
   - **Idrettsplassen:** Blitt litt komplisert i forhold til den nye båtopptaksplassen som kommer gjennom området der.

   - **Båtopptaksplass i Tjosdalsbukta:** Stein Atle Toresen informerte.

Viktig at båtrampa ikke tar bort noe for barna. Velet får mandat til å vurdere saken, hvor utfallet ikke skal gå på bekostning av barns aktiviteter.
Rampa skal ikke komme i konflikt med barns aktiviteter. Enstemmig.

- **Sykkelsti:**

5. **Skjernøysundsmyra:** Knut B. Knutsen informerte.
6. **Krambobrygga:** Sverre Gunnar Syvertsen informerte.
7. **Fartsbegrensning i Nordfjorden:** Knut B. Knutsen informerte.

8. **Befaring med representant fra Veivesenet** (Helle):
   Knut B. Knutsen informerte.
   - Bergstøsvingen
   - Svingen mellom Juvika og Grushåla
   - Autovern i bakken før Juvika, ved Inger Lise og Per

9. **Regnskap:** Regnskapet ble gjennomgått av Stein Atle Toresen.

10. **Innkomne forslag.**
    - Ny bro til Rosnes.

Se neste side.

- Nytt lyspunkt ved Kai Karlsens hus.

Er det kommunal vei, støtter en forslaget, hvis det er privat vei støtter en ikke. Årsmøtet vedtok at det ikke blir lys.
Årsmøtet vedtok at velet kontakter kommunen ang. vedlikehold av broa for å få forbedringer, da broa er i dårlig forfatning.
Beboerne på Rosnes arbeider videre med ny bro.

Valg: Dyrstad: 1 repr.: Espen Hageland. Vara: Arnt Otto Aanensen
Skjernøysund/Berge: Knut B. Knutsen. Vara: Terje Berge
Rosnes/Ytre Farestad: vara Randi Ullestad
Valvik: Vara: Aud Irene Klev
Revisor: Elin Valvik

Årsmelding Grendehuskomiteen 2006.

Komiteen har bestått av:
Inger Lise Adriaenssens: Utleieansvarlig. Else Grøsfjeld: Innkjøpsansvarlig.
Hilde Herstad: Skriver og vaktmester.

Det har vært avholdt 2 møter Det har ikke vært noen store prosjekter på gang i 2006, så vi har tatt det på telefon når det har vært nøvendig.
Det har engentlig vært en person for lite i komiteen dette året, men det har fungert greit. Av og til har vi allikevel behov for hjelp, derfor ønsker vi oss en nevenyttig mann!!!!!
"Gudan" i styret har imidlertid vært greie og trådt til når det har vært nøvendig. Takk til dem!

Huset ble i 2006 brukt 88 ganger, + Hobbyklubben.
Kvisten ble i perioden 13. 3. til 20. 5. leid ut til 3 pers. fra Agder Dykk i forbindelse med legging av vannledning over Nordfjorden.
Utenom dette har det vært utleid 20 netter.
Sommerutleien var på 2,5 uker

I perioden 24. / 27. - 4. var det dugnad innvendig nede. Det ble malt, vasket og alle stolene ble renset. Stor takk til de 7 som møtte opp og hjalp til.
- Det ble satt luftekroker på dørene, + kroker på dørene på utedoen og boden.
- Oppvaskmaskinen streiket i høst, men det viste seg heldigvis å bare være en bagatell.
- Historielaget har, på eget ansvar, fått lov til å sette et bokskap i ganga, og evt. på loftet, til gamle bøker som trenger å stå tørt.
- Gulvet i ganga venter på å bli lagt. Det må gjøres før vårens festligheter begynner.

Dugnaden i 2007 vil finne sted i midten av april. Det må også i år rundvaskes i 2. etg., så vi håper det er mange som vil møte opp. Dugnad er trivelig, jo flere hender, jo mindre på hver.
- Det kommer også til å bli kjøpt inn parabol og kort med familiepakken fra canal digital. (elendige mottakerforhold under heia og mange leiefolk spør etter flere kanaler).
- Vi vil også opparbeide en privat uteplass.

Skjernøymarsjen 2006

Søndag 20. august ble Skjernøymarsjen arrangert for 31. gang. Turværet var bra, ca 90 deltakere ble registrert.

Marsjen blir nå arrangert av Mandal marsjforening. Vi tar oss av mat og forfriskninger. Jobben er nå mye mindre enn før og kan utføres av alle, en må ikke kunne noe om marsj for å være med å arrangere. Etter mange år i marsjkomiteen vil vi derfor be om avløsning nå. Neste års marsj går 19. august (ikke endelig bekreftet).

Skjernøy vel bør også ta opp hvilken rolle en vil spille i forhold til marsjen. Deltakertallet går ned, men marsjen er et positivt tiltak. Inntektene er ikke store og grendehuset er opptatt.

Forslag til alternativer:

- Fortsette som nå, og eventuelt engasjere oss litt mer i markedsføringen slik vi gjorde før med bilde og redaksjonell omtale i aviser for å få flere deltakere.
- Gi hele marsjen til Mandal marsjforenig om de er interessert i dette.
- Med så få deltakere er det mulig å forenkle arrangementet og gjennomføre det utendørs og dermed ikke okkupere grendehuset.

Inviter gjerne Rune Stausland (97750799) fra Mandal marsjforenig til et styremøte i vellet for å finne en god løsning for alle parter.

Dyrstad 23/8-06
Lyder Amundsen
Kjell Gauksås

Evaluering av 17. mai 2006.

Alle husstander på øya fikk utlevert spørreskjema med 6 spørsmål (121 skjema utl.)
17.mai-komitéen fikk 33 besvarelser.

1. Skal vi ha 17.mai-feiring på Skjernøy? 32 JA, 1 NEI.
2. Hvor ønsker dere toget skal gå fra?
   a) Rundt øya fra Valvik: 5.
   b) Fra Kapellet til Ytre Farestad: 27.
3. Er det andre aktiviteter enn de vi hadde i år dere ønsker?
   Luftgeværkonkurranse
   Idrettsøvelser for ungdomsskolen
   Rebus
   Kostymefotball; dame/herre – Vesterøya/Østerøya
   Hesteridning
   Volleyballkamp
   Kapproing for ungdomsskolen – flere i hver båt
   Pilkast
   Stylter
4. Er tidspunktet mellom kl. 1200 og kl. 1800 greit nok? 30 JA.
   (1: kl. 1230 – 1: noe tidlig med kl. 1200 p.g.a. barnetoget i Mandal)
5. Hvordan ser du for deg at arrangementet kan gjennomføres?
   Mange av besvarelse ga uttrykk for at arrangementet i år var bra gjennomført.
   For eksempel: "Det var alle tiders arrangement i år, synes det kan være slik fremover, det var en god forandring."
   Film/fiskesuppe svært populært.
   Ønsker aktiviteter for voksne.
   I dårlig vær ønske om å bruke kapellet p.g.a. for lite kapasitet på Grendehuset.
   Ønske om at kiosken/kaféen holder åpent lenger.
   Ønske om at det blir satt stoler og bord utenfor Kapellet og Grendehuset.
   Ønske om at noen selger is og sjokolade utenfor.
   Bruke pappkrus til kaffen (ikke ta med kopp selv)
   Enkelte savnet kaffe og wienerbrød etter gudstjenesten.
   En person ga uttrykk for at toget måtte organiseres bedre, gå i rekker, mer sang.
   Ønske om tale for dagen.
6. Hvis det viser seg at du kan hjelpe til, hva kunne du tenke deg å bidra med?
   Svarte 7 stk. hjelp til kafe', 5 stk. kunne hjelpe å pynte, 10 stk. kunne hjelpe med leker.

Tove Laila, Sverre Gunnar og Knut.

UTBEDRING AV VEIEN PÅ SKJERNØYSUNDSMYRA

Som kjent har bekken mellom Østerkjødna og Vesterkjødna i årevis gått over sine bredder, med den følge at veien på myra har blitt liggende under vann i lengre perioder når det har vært nedbør av betydning.

Til fjorårets årsmøte kom det forslag om å anlegge en lav bro over nevnte område.

Hva som er gjort i 2006: Etter en del diskusjon med forskjellige representanter for Mandal Kommune ble det enighet om at vi i første omgang skulle gruse opp veien.

Terje Berge og undertegnede tilrettela for grusing ved å legge ut brukte telefonstolper og sementblokker på kantene, slik at grusen ikke renner ut. Stokkene ble forankret med peler for ikke å flyte opp.

Den 28.november kom endelig parkvesenet og kjørte ut grusen, etter at den hadde ligget over 2 mnd. på snuplassen til Terje Bydahl.

Mandal Kommune hadde lovet å komme med et lass grus til, dersom dette ikke holder.

Foreløpig ser prosjektet ut til å fungere tilfredsstillende. Riktig nok har det stått under vann én gang, men da hadde nedbøren vært enorm.

Når det gjelder utløpet ved Vesterkjødna, skulle dette selvfølgelig ha vært senket, men dette er skrinlagt p.g.a. store kostnader. Grunneier ved utløpet har derimot lovet å kutte ned trærne som står i og ved utløpet, dette vil hjelpe noe.

Knut B. Knutsen

KNABENTUREN 2007

Fredag 23.februar opprant med rennefokk og snøkave, og mange av oss vegret oss for å ta ut i dette været. Men Skjernøyfolk er ingen pingler, så vi pakket bilene og dro av sted.
Været var verst her rundt Mandal, så da vi kom lenger vestover, var veiene nokså greie. Snøføyka møtte oss igjen noen hundre meter før Knaben, og det var så vidt vi så veien enkelte ganger. Det var rennefokk på Knaben, også, og skitrekket var stengt fordi snøen blåste vekk etter hvert som den kom.

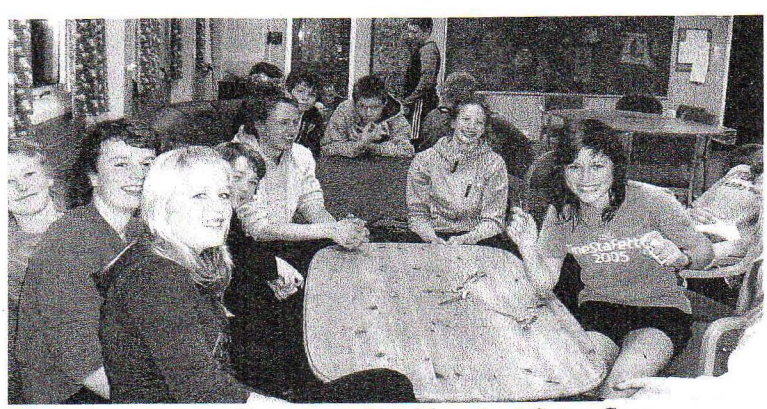

Sammling stotstua: *Fra venstre Tor Olav, Jens Ørjan,Gunn Charlotte, Truls, Anders Erlend Gøran Kristian Martine og Iselin.*

Skolen fyltes etter hvert opp med folk, men i år hadde vi noen familier som meldte avbud pga. sykdom og bilhavari, så vi var bare 52 stk. der oppe. Men det var ikke noe hinder for at vi hadde det akkurat like koselig som vi pleier.
Siden skitrekket var stengt, ble det bestemt at KNABENRENNET skulle gå av stabelen lørdag. Som det var i "gamle dager", før alpinbakken ble åpnet. Østavindskulingen var så tøff at det kunne ikke nytte å gå ut på "deponiet" og lage løype der, så det ble en litt kort løype, rundt leirskolen. Men den var krevende nok, da det på enkelte plasser var nokså blank is.

Så skøyting ble det lite av. Men 27 barn/ungdommer deltok, og vi voksne var heiagjeng. Innsatsviljen var det ingen ting å si på, både fra store og små.
Etter skirennet var det mange som tok turen til butikken for å handle litt lørdagsgodt, og noen av de "voksne" mennene fant en bakke rett ved butikken, som de kunne sette utfor i. Dagens mest uheldige var Eivind (Syvertsen), som ikke så spretthoppet kulingen hadde laget, han tok et skikkelig rundkast, og landet bakover med hodet først. Heldigvis kom en lege til etter kort tid, ambulanse ble rekvirert, og Eivind ble sendt til Flekkefjord sykehus med kraftig hjernerystelse. Heldigvis ble ikke skaden verre, men han ble liggende der til mandag før han fikk komme hjem.
Etter dette ble stemningen naturlig nok noe laber en stund, men utover kvelden var det full fart, igjen. Etter deilig kjøttkakemiddag, tilberedt av våre eminente kokker for anledningen, ble det premieutdeling etter skirennet, og som før måtte deltakerne opp på bordet og motta hyllest fra resten av forsamlingen.
Etter at godtebordet var fortært og de minste lagt, var det som vanlig volleyball-turnering for de store, og Anders og Camilla kom kjørende opp til oss bare av den grunn. Sprekt. De kjørte hjem i snøføyka i ett-totiden på natta, selv om de fikk tilbud om å overnatte.
Søndag blåste det like ille, så det ble mest bading og ballspill i gymsalen. De absolutt tøffeste var selvsagt ute denne dagen, også. Og etter en fortreffelig middag som bestod av kjøttkakene som var igjen, pluss godt krydret gryterett, tilberedt av dagens "mesterkokker", var det tid for å rydde og vaske etter oss.
Det er litt nedtur å dra igjen etter nok en flott Knabentur, selv om været ikke var helt på vår side denne gangen. Vi kom hjem til masse snø, det er flere år siden vi har hatt sånne mengder her ute. Til glede for mange, og til ergrelse for kanskje flere.....

Premieutdeling lørdag kveld: *Her er de yngste: Fra v. Margrethe, Even,Mathea, Liv Kristin og Veronika. + Sigurd Dyrstad som sto for utdelingen.*

Janne

70 år siden forliset på Kneblingen.

Kan noen tenke seg håpløsheten og fortvilelsen det måtte være for de 26 finske sjøfolkene som grunnstøtte i orkan med enormt høye bølger, i snøtykke med null i sikt, og i minusgrader. Kysten var mørklagt grunnet strømbrudd. Ved den eneste radiostasjonen i nærheten er senderen ute av drift, den kan bare motta signaler og meldinger. Slik var det natten til 20. januar 1937.

I desember 1936 hadde det vært 13 døgn med storm eller mer - hvilket er rekord. I januar 1937 var det 17 døgn. Til sine tider var vinden oppe i styrke 29 sekundmeter, og på mesteparten av Sørlandet falt det flere fot med tung våt snø. En regnet med at over 300 mennesker mistet livet i løpet av høsten og vinteren i Nordsjøen og det nordlige Atlanterhavet den vinteren.

Fra 18. jan og 9 døgn framover blåste det orkan i Nordsjøen nesten kontinuerlig. Det ble også utført mange fantastiske redningsoperasjoner. Kan nevne englandsbåten m/s "Jupiter" på reise fra Newcastle til Bergen som tok opp hele mannskapet på d/s "Trym", og englandsbåten s/s "Leda" som berget mannskapet på d/s "Karmt".

Men det er det finske dampskipet "Savonmaa" som det her skal fortelles om. Skipet forliste ved Kneblingen 20. jan. 1937.

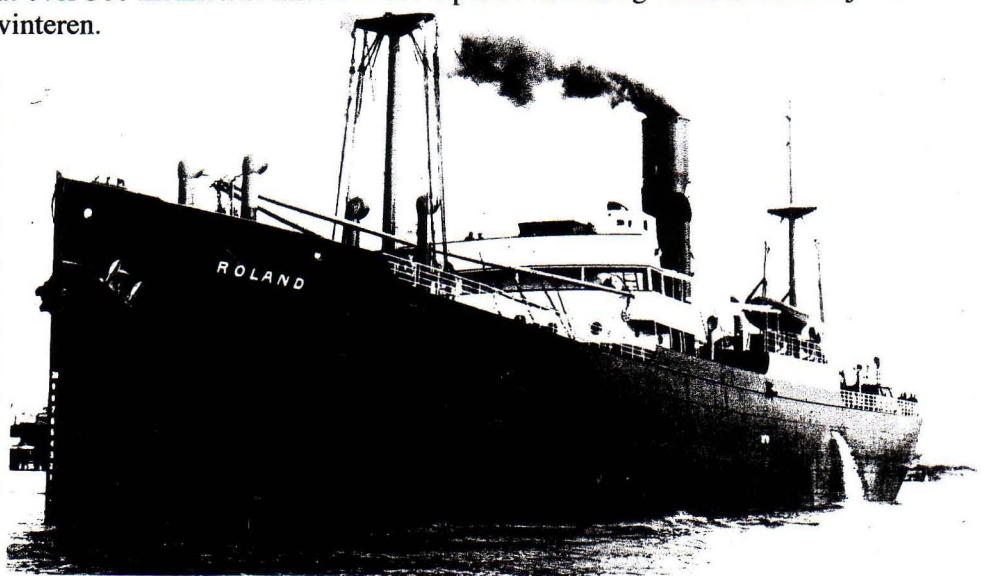

D/s "Savonmaa" her under navnet "Roland" som hun hadde til 1935.

Fors. neste side.

Fra forrige side.

Hele besetningen på 26 personer mistet livet, og bare 8 stykker ble senere funnet døde. Den eldste ombord var kaptein Ragnar Backman som to dager før forliset fylte 47 år, og den yngste var messegutt Vilhem Erik Lind som var 16 1/2 år gammel. Han rakk så vidt i mønstre på som førstereisgutt før skipet forlot Helsingfors. Resten av mannskapet var i alderen 18 - 42 år, så det var en svært ung besetning.

Kneblingen er en holme som ligger syd øst for Udø hvor havet står rett inn. Utenfor holmen ligger de beryktede Ballastskjærene hvor mange båter har møtt sin undergang. Sannsynligvis var det disse skjærene "Savonmaa" traff i bekmørke og storm med orkan i kastene og tett snøtykke. I tillegg var hele sørlandskysten mørklagt på grunn av strømbrudd.

Skipet "Savonmaa" var bygd ved Eriksbergs verksted i Gøteborg i 1922 under navnet "Roland", var på 2770 tonn dw. det var 92 meter lang og hadde en bredde på 13,1 meter. Dampmaskinen var på 1534 hk, som kunne gi skipet en fart på 10,5 knop fullastet. I 1935 ble skipet kjøpt inn fra Sverige til Finska Åndfartygs AB i Helsingfors, hvor det fikk navnet "Savonmaa" og hvor det også fikk finsk mannskap.

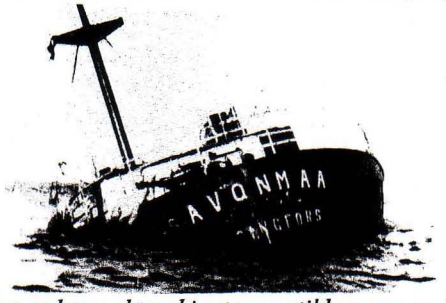

Det er bare akterskipet som stikker opp ved Kneblingen.

Den 16. januar 1937 går skipet fra Helsingfors, lastet med trelast (finér), cellulose (papirruller), stykkgods (bl.a. et parti gravsteiner av granitt), med kurs for Manchester og Liverpool. Den 19. januar kommer skipet gjennom Skagerrak med vestlig kurs for England. Der passerer "Savonmaa" dampskipet "Castor" fra samme rederi, som er på vei fra England til hjemlandet, og som føres av svoger til kaptein Backman på "Savonmaa". Kapteinene samtaler med hverandre over radio, og "Castor"s kaptein E. Hannien advarer kaptein Backman mot den sterke sydvestlige strømmen som står inn mot norskekysten. Backman svarer at han har merket strømmen. Kl 17.45 er "Savonmaa" i kontakt med Gøteborg radio, der de opplyser at de har satt kurs for Manchester.

Så høres det ikke mer før Gøteborg radio den 20. januar kl 01.28 plutselig oppfanger S.O.S.- nødsignaler fra "Savonmaa" med følgende "ashore light Songvaar". Kl 01.35 oppfanger Flekkerøy radio S.O.S. med følgende "steamer Savonmaa touched ground outside Songvaar". Senderen på Flekkerøy radiostasjon var grunnet uværet ute av drift, så stasjonen kunne ikke svare skipet, som ikke var langt unna. Radiostasjonen forsøker nå å komme i kontakt med losstasjonen i Ny Hellesund, men telefonledningen er brutt sammen. Norsk bergningskompani blir underrettet, men bergingsdamperen "Ula" ligger i Arendal, og telefonledningen dertil er brutt. En annen los som har skøyte blir underrettet, men våger ikke å gå ut i det forferdelige været. Kl 02.00 lykkes det Blaavand radio i Danmark å få kontakt med "Savonmaa" og spør: "Ønsker De øyeblikklig assistanse?" "Savonmaa" svarer "Yes" og derpå "Ja". Kl 02.01 kommer det fra "Savonmaa": "Finnes det noen livredningsstasjon?". Disse ord er de siste "Savonmaa" kaster ut i eteren.

Flekkerøy radio underretter nå kontakter i Redningsselskapet, Lloyds agent, og kl 03.00 fikk losoldermannen i Kr.sand beskjed om det som hadde hendt. Han kontakter havnefogden og den finske konsul i byen, for å diskutere hva de skal gjøre. Vinden er på dette tidspunkt opp mot full orkan og det er tett snødrev. Etter nøye overveielse beslutter de å vente til det lysner av dag.

Det eneste fartøy som hadde redningsmateriell ombord var en redningskøyte som lå i Ny Hellesund, men den hadde ikke motor og var ikke egnet i nattemørke ved Songvår under de gjeldene værforhold.

Det ble også skarpt kritisert at lensmann og loser vestenfor ikke ble underrettet den samme natten. Forklaring er vel at "Savonmaa" hadde oppgitt posisjonen til Songvår fyr, så unnsetning kunne lettest sendes ut fra Kr.sand om morgenen. Men faktum var at "Savonmaa"'s posisjon var 6 mil lengre vest, altså i Mandals skjærgård i daværende Halse og Harkmark kommune.

Fyrvokteren på Songvår skriver i sin rapport at han kl 00.35, 20. januar kjenner lukt av kullrøyk, og regner med et skip passerer fyret da.

Kl 06.00 om morgen 20. januar ble ettersøkingen satt i gang. To fiskeskøyter fra Flekkerøy gikk til oppgitt posisjon ved Songvår, og Georg Kristiansen på skøyten "Løvspring" forteller i boken "Siste Havn": De var

fire mann ombord, og for å si det slik: "Det var et himlande hav, for å tru det må det oppleves. Jeg kan si det sånn at i alle de årene jeg har fisket ute på revet - og der har vi ikke bestandig hatt godvær - så har jeg verken før eller senere opplevd grovere sjø".

Da skøytene gikk ut om morgen hadde vinden spaknet litt, så det spørs hvor høy sjøen hadde vært kl 01.00 - 02.00 tiden om natten. Skøytene søkte i farvannet rundt Songvår så godt de kunne, men fant verken skip eller drivende gods. De begynte å søke vestover ned mot Ballastskjærene for å følge kysten ned mot Ryvingen. Da de var tvers av Ballastskjærene fikk de se "Savonmaa". Hun lå kloss i land i en av de ytre buktene på Kneblingen.

Minnesmerket på Kneblingen.

Det var bare noe av akterskipet som var over vann. Det var ingen mennesker å se, men det lå en masse vrakgods i sjøen og innover land. Sjøen må ha vært svært grov om natten da noen papirruller lå svært høyt på land.

"Løvspring " tok seg inn til innsiden av Kneblingen for å prøve å sette to mann på land. Der greide de utrolig nok å sette baugen mot heia og to mann jumpet i land på sokkelesten i den dype snøen. Mens de to var på land og vasset i snø til livet, kom Oskar Salthaug med si skøyte sammen med Sigurd og Sverre Kåløy, og de hadde med seg en rosjekte. Sigurd og Sverre Kåløy rodde i land og hentet de to som hadde søkt på holmen langs sjøen.

De hadde ikke sett noen mennesker. Heller ikke Sigurd og Sverre Kåløy som også gikk over holmen et par timer så noen. Takket være rosjekten klarte folkene å komme seg ombord i skøytene igjen tørrskodd. Uten den måtte de ha hoppet på sjøen med line rundt seg. Sverre Kåløy forteller at det var et under at de to mennene fra "Løvspring" klarte å komme seg i land i det hele tatt, i det svære dragsuget.

"Løvspring" tok seg så inn til Ålo for å varsle lensmann Arne Askildsen i Mandal om funnet.

Sverre Kåløy forteller at broren Oskar hadde hørt rykte om at et skip var strandet på utsiden om natten, og de tok skøyta til Oskar og en rosjekte med seg og gikk ut. Da de kom til Valløy fikk de se henne på utsiden av Kneblingen.

I land på Kneblingen var det vanskelig å lete etter folk da det var kommet en god del nysnø på natten, og de fant ikke det minste tegn til liv. Tunge papirballer lå langt inne på tørre landet. Man trodde ikke at sjøen hadde kunnet kaste dem så langt. En knust livbåt ble funnet i nærheten, det kunne tyde på at mannskapet hadde prøvd å komme seg fra borde.

Folk på Udøy og Landøy fikk heller ikke melding om at et skip var strandet før utpå ettermiddagen samme dag. Men det var lite de kunne gjøre før mørket kom. Men Otto Udø som bodde på Landøy hadde faktisk kl 04.00 om morgen sammen med fire andre vært ute ved Sesøy som ligger en halv mil fra Kneblingen for å forsøke å berge noen tømmerstokker som var drevet inn. Da dukket det også opp en papirball som senere viste seg å stamme fra "Savonmaa". Været ble bare dårligere med snøtykke, så de måtte bare komme seg inn igjen. Lite visste de om dramaet som utspant seg bare en halv nautisk mil fra Sesøy. Også Kristian Pedersen fra Udøy var ute om morgenen og i nærheten av strandingsstedet for å lete etter tømmerstokker.

En regner med at det var over 6000 mennesker under avdukingen av minnesmerket.

Morgenen etter 21. januar møter lensmann Askildsen folk fra øyene omkring og går i gang med leting etter mannskapet. Under opprydding i en bukt fant folk fra Landøy den første døde under en del papirballer. Lensmann Askildsen hadde funnet noen blodspor under snøen fra en odde i nærheten av strandingsstedet. Da han gravde vekk nysnøen kunne han følge et spor som gikk opp mot toppen av heia, og der i en kløft fant han en mann som var død, og som lå under snøen. Mannen var sterkt forslått på armer og bein. Det var den 23 år gamle fyrbøteren Tor Bertel Nyman fra Odnäs i Pojo, Finnland.

Senere kom det krass kritikk fra passive utenforstående mot Flekkerøykarene. De som kom først i land, og ikke fant den omkomne! Kanskje hadde han vært i live da?

Sverre Kåløy sier at de til sammen lette i ca fire timer, og mannen lå jo under snøen, så kritikken var ikke bare meningsløs, den var rett og slett skammelig. "Vi fiskere er litt redde for å bruke store ord, men det er sikkert, det fins ikke mange her på kysten som hadde sagt seg villig å gå fra Flekkerøy til Kneblingene den morgenen. Georg Kristiansen og hans mannskap satte livet på spill, og det er det ingen tvil om". Og Sverre Kåløy legger til: "De fikk ingen medalje, det ventet de nok ikke heller, men respekt, det hadde de krav på. Så vidt jeg vet fikk de ikke takk en gang."

De første dagene etter forliset ble det lett over alt på alle holmer og steder en kunne tenke seg etter overlevende, men ingen ble funnet. 5 omkomne ble funnet de første dagene. Senere utpå våren ble ytterlige tre personer funnet ved vraket. I alt 8 stk. 18 personer ble ikke funnet.

Søndag 7. febr. ble det holdt minnegudstjeneste i Mandal kirke hvor biskopen i Agder var til stede. Det er anslått at det var 4000 som møtte opp til minnegudstjenesten. Mange måtte stå utenfor kirken, hvor det var satt opp høyttalere så en kunne følge med i gudstjenesten.

Framme ved alteret sto det 5 kister, smykket med blomster og det finske flagg. Så gikk følget med den 70-årige biskop Maroni i spissen bak de 5 kistene til Kleven, hvor et skip ved navn "Carelia" fra samme rederi som "Savonmaa" skulle frakte kistene hjem til Finland. Det var et imponerende sørgetog som gikk de ca: 4 km til Kleven gjennom de snøtunge gatene, med alle flagg på halv stang.

Utover våren og sommeren ble en god del av lasten fra "Savonmaa" tatt i land ved hjelp av dykkere. Likeså ble en god del av selve skipet tatt opp. Under dette arbeidet omkom det også en dykker.

Akterskipet som hadde ligget over vann forsvant ved en storm i desember samme år.

Kapteinfruen legger ned krans på momentet.

Kapteinens frimerkesamling og en del av hans private gjenstander og ca. 20 000 kr i forskjellig valuta ble berget av dykker Ovin Udø i slutten av febr. Skipsjournalen, som kanskje kunne gi svar på ulykken, ble ikke funnet, den hadde sannsynligvis ligget i bestikklugaren, som hadde fått taket slått av, så der var det ingenting å finne. Årsaken til forliset vet ingen, men kanskje hadde "Savonmaa" fått problemer med styringen. Da dykkere kom ned til vraket oppdaget de at i roret var det festet to taljer, en på hver side.

I juni samme år begynte en å bygge på minnesmerket på Kneblingen, etter en anonym gave og innsamling bestående av en finsk og norsk arbeidskomité. Mandal Sjømannsforening sto i spissen for innsamling i distriktet. Fiskere og folk fra de nærmeste stedene fraktet ut byggemateriell på dugnad. Monumentet er bygd av stein og betong, er 8 meter høyt, og har et kors av stål på toppen.

En steinplate av granitt som var i "Savonmaa"'s last er plassert på sydsiden av monumentet. Her er alle navnene på de omkomne slått inn. (Senere er det satt utenpå en navneplate av kobber)

Søndag 7. august 1938 ble minnesmerket avduket. Det var en strålende sommerdag med bare en svak bris.

Aldri har Kneblingen hatt et så stort besøk. En regner med det var over 6000 mennesker og 300 - 400 skøyter og motorbåter ute denne søndagen. Folk kom fra hele Norden; fra rederiet, og pårørende fra Finland. Monumentet ble avduket av den finske konsul i Mandal, Chr. A. Christensen, som overlot det til rederiets representant, som igjen overlot det i Mandal Sjømannsforenings varetekt. Siden har Mandal Sjømannsforening stått for vedlikeholdet av monumentet.

En finsk prest ved navn Daniel Oradd forrettet og sto for jordpåkastelse med jord brakt med fra Finland.

For at alle skulle få høre hva som ble sagt var det plassert flere høyttalere rundt på holmen. Det ble lagt ned mange blomster og kranser fra Norge og Finland bl.a. av kapteinens hustru.

Der den ene omkomne ble funnet er det hogd inn et kors som er malt hvitt, her ble det også lagt ned blomster.

Da høytideligheten pågikk, passerte et av Amerikalinjens skip forbi, med flagget på halv stang, og de hilste "Savonmaa"'s omkomne besetning med tre lange støt i skipsfløyten.

En av gravsteinene i granitt fra "Savonmaa" last er nå plassert utenfor Sjømannshjemmet i Mandal.

Takk til Mandal Sjømannsforening for dokumentasjonen. Noe er også hentet fra boken "Siste Havn".

Sigurd. Aalvik.

"Vi blar i arkivet"

I forrige nummer skrev vi fra nr. 2. og 3.- 1973, og vi forsetter litt til fra nummer 3. Her kan vi fortelle videre at en tysk turist skulle kjøre fra Farestad til Mandal i en plastbåt, av type Saga båtsmann. Han kom aldri fram. Båten ble senere funnet drivende, og senere også mannen omkommet, helt nede på Danskekysten. Det blåste forholdsvis frisk vestanvind den dagen han forsvant.

En telefonkiosk er satt opp på Nedre Farestad, like ved siden av brannmelderen

Vår redaktør Sigurd Aalvik er blitt skipsreder. Han og en arbeidskamerat har hjøpt seg en 50 fots skøyte for en billig penge. Hva de skal med den vil tiden vise. Kanskje bygge den om til turistbåt, eller selges videre hvis budet blir høyt nok. Skøyta ligger innenfor moloen i Dyrstadvågen, så gi bud!

Er Evrett Salvesen første USA-borger som har kjørt sin bil den smale veien mellom Dyrstad og Skjernøysund? Hans replikk var: "slik en vei ligger 150 år tilbake i tida i USA" Godt gjort.

Nok en notbåt har forlatt øya for godt. Johan Abrahamsen Valvik har solgt sin snurpebåt. Nå er det bare to snurpebåter igjen på øya, mens det for noen år siden var 8 båter. Ja tidene forandrer seg.

I Skjernøyposten nr. 3 - 1973 forteller K. B. Strandly som er bosatt i Chicago om en hard jobb på Oddboene i 1913 eller 14. Husker det ikke riktig. En kull-lastet båt støtte på Oddeboene, vestenfor Oddeknubben. Den sto fast i flere dager, så de fikk lektere ut fra Mandal for å berge så mye som mulig av lasten. Så folk kom til fra hele øya, tror jeg, og vi begynte å arbeide. Vi holdt på i tre dager og to netter uten hvile eller søvn. Vi arbeidet 6 timer mellom hver gang vi spiste.
Vi spiste på den øverste kommandobroen for det var fint vær. Kvinnfolkene kom med mat til sine menn og sine sønner, og de kokte også kaffen der tror jeg. Du store verden så sulten jeg var når jeg kom opp i den friske luften etter 6 timers arbeide nede i kullstøv i rommet på båten.
Men som tiden gikk begynte jeg å bli svært trett. Den siste natten fikk jeg lov til å legge meg i et lite rom på lekteren, på noen taukveiler, og sovnet nesten før jeg fikk lagt meg ned. Men det ble kort varighet for jeg gikk opp på dekket i søvne. En mann synes jeg så så stiv ut i øynene, og tok meg i armen og vekket meg. Jeg var glad for å bli vekket, for lekten rullet en del, og det begynte å blåse opp fra syd-vest. Så senere på dagen måtte vi gå fra borde for de var redde for at båten skulle brekke i to. Det gjorde den også en stund etterpå, og akterenden forsvant i dypet utenfor båene for der er det dypt vann like ved. Bare baugen sto igjen en dag eller to, så forsvant også den.
Jeg var 13 - 14 år den gangen, og da jeg kom kjem stupte jeg i sengen, uten å spise, og sov til middag neste dag. Da vi begynte der ute med arbeidet, sa de at vi skulle få 2 kroner i timen, og det var bra betaling den gang. Men folk ble enige om å ta sjøretten isteden, for de trodde det var bedre. Men det ble verre. Det tok lang tid med den ene rettsaken etter den andre. Til slutt fikk far og jeg bare 50 kroner for hele arbeidet.

Smånytt fra øya.

Vannledning.

Nå er det bestemt at det skal legges kommunalt vann helt ut til Ytre Farestad. Som før meldt var denne vannledningen ikke med i planen, men etter 39 bindende underskrifter fra huseiere som ønsket innlagt kommunalt vann, er det nå bestemt at vannledningen skal legges helt ut til Ytre Farestad.

Arbeidet som skal utføres av Terrengtransport ble startet opp i uke 7. og er vel ferdig utpå våren en gang.

En er ikke ferdig med arbeidet med legging av vannrørene og kloakkledning på Vesterøya heller. Nå er det sprengt inn i heia på begge sider av den knausen som ble kalt "Trappene", og på vestsiden skal det settes en pumpestasjon hvor bunnen av kommen skal ligge ca: 1 1/5 meter under havoverflaten, og oppå kommen blir det plassert et pumpehus. Fra deenne pumpestasjon og gjennom heia østover er det boret tre 8" hull som vann- og kloakkledningene går igjennom.

Vi synes pumpehuset kommer veldig langt ned på badeplassen. Det blir som en sjøbod.

Det er rart å tenke på at det er i samme heia Henry Abrahamsen ikke fikk lov til å bygge sjøbod, for i følge fylkesmannen ville den genere badeplassen. Men er det bedre med en pumpestasjon mitt i sikten?

Slik ser det ut der rørene går inn i heia på Dyrstad.

Ved badeplassen. Oppe i enden vil pumpehuset bli plassert.

Nabohjelp for oppføring av sjøbod.

Nå har naboene til Henry Abrahamsen på Dyrstad gått til aksjon og samlet inn 38 underskrifter for å hjelpe ham til å oppføre en sjøbod som Henry har søkt om i flere år uten å få lov. Det er fylkesmannen som har gitt avslagene, da han mener den blir i veien for badeplassen som ligger i bukten ved siden av.

Naboene mener det er veldig urettferdig at ikke Henry får lov til å bygge sjøbod når alle andre på Dyrstad har fått lov til det. Den sjøboden det er søkt om vil ikke ødelegge badeplassen for sol eller andre ting. Sjøboden blir også plassert på privat grunn.

Folk som bor ved sjøen og har brygge er avhengig av sjøbod til lagring, og vi legger til - en sjøbod skjemmer ikke i terrenget.

Underskriftene er sendt sammen med et skriv til Fylkesmannen og Mandal kommune.

Det siste vi hører er at fylkesmannen i Agder ikke har tatt hensyn til naboprotesten, og avgjørelsen er nå endelig. Eneste håp nå er kanskje sette-fylkesmannen i Rogaland.

Folketallet på Øya.

Etter en høyst uoffisiell folketelling, viser det seg at det pr. 1/1-07 bodde omlag 336 personer på øya. Nedre Farestad er størst, med 86 personer. Men Dyrstad kommer rett bak, med 82. Det er tilsammen 123 bebodde hus. De eldste av oss husker sikkert da det bare var 5 hus på Dyrstad. I dag er det 27. Noe av den samme utviklingen har det vært i Valvik. Men det er på Ytre- og Nedre Farestad husbyggingen har foregått de siste årene. Så befolkningen på øya vil nok øke ytterligere i tiden fremover.

Håkon Karlsen.

Bredbånd på Skjernøy.

Etter mye venting og utsettelser er endelig bredbåndet på plass hos de fleste abonnenter på Skjernøy, og etter forespørsel til noen av abonnentene, virker det som at det fungerer bra. Men enkelte klager over mye støy på telefonen. Dette skal visstnok bli bedre etterhvert. For enkeltes vedkommende må ledningene inn til huset fornyes, og dette må de selv betale til Telenor, i tillegg til prisen på bredbåndet. Dette virker urettferdig, og betyr en ekstra kostnad på mellom tusen og to tusen kroner.

Utsprunget blåveis.

Den 18.02.07. fant vi utsprunget blåveis på Skjernøy.
Dette må vel være den tidligste noen gang. Man kan gjøre refleksjoner om dette. Tidligere var det alltid moro å finne den første blåveis, men nå vet en sannelig ikke om det er godt eller ille. La oss håpe at det er av det gode.

Lise og Evert Knutsen

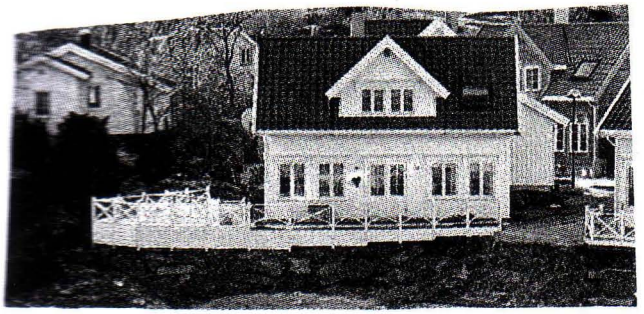

Dette huset på Saltvolla ble solgt.7. febr. for kr. 2.700.000,- Prisantydningen var 2.390.000,-
Huset ble bygd for ca: 2 år siden av en familie fra Rogaland, og det ble aldri noe av at de flyttet inn i det. I stedet ble det brukt som sommerhus i to sesonger.
Vi vet ikke hvem som har kjøpt huset.

" Vis sjøvett"

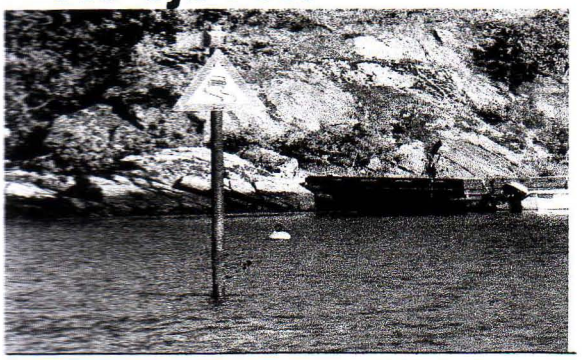

Det blir stadig mer og mer trafikk på sjøen, og som vi vet; mange av de som ferdes rundt om i skjergården i våre dager, skulle aldri ha satt sine bein i en båt. Heldigvis er det noen "smarte hoder" som har tatt dette til ettertanke og satt opp et "nytt" skilt i farvannet rundt Skjernøya, nærmere bestemt når man skal inn til Tregde Marina. Håper virkelig at det hjelper!!

Martin Berge.

Skjernøy Fotballklubb

og Volleyball fikk kr 10.000 fra Mandal Lions som feiret 40 år, og i den forbindelse delte lørdag 10. febr. ut kr 400.000 til frivillige arbeider i Mandal og distriktet. Pengene kommer godt med og skal bl.a. brukes til å sette opp gjerde på ballplassen så ballen ikke havner på sjøen.

Sel på besøk.

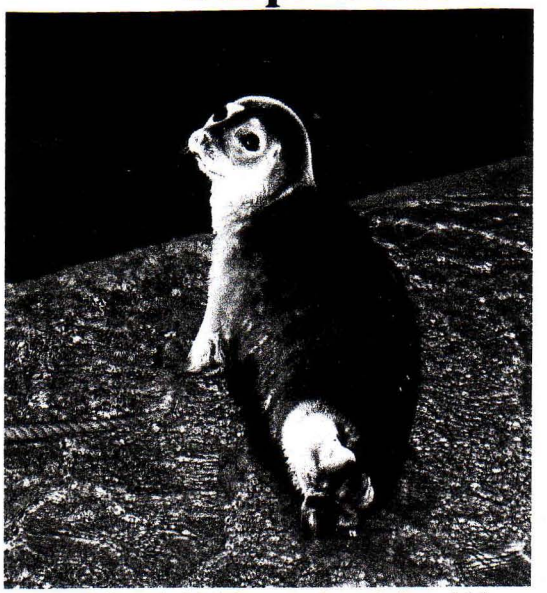

Selen var på besøk i båthuset vårt på formiddagen mandag 12. januar. Det var svært høyt vann og vannet gikk over brygga, så jeg gikk ned til båthuset for å se om noe holdt på å flyte avgårde. Da så jeg en svart klump innerst i båthuset. Jeg skjønte ikke hva det var, men gikk opp og hentet Jan Ivar og Brita (Tobiassen) og kamerat. Da vi åpnet båthusdøra, kikket selen opp på oss, før den raskt la på svøm og forsvant. Den var nokså liten, så vi tror det var en selunge.

Anne Lans Syvertsen.

Pass på båtene.

Det er ikke greit når mye snø som legger seg på hustaker og i båtene.
Det var jo kraftig vind fra øst og det var ikke så akuelt å måke taker, for snøen blåste av, men båtene ble fulle. Var en ikke rask nok til å måke ut av dem kunne det gå riktig ille.
Det sjedde i Dyrstadstranda, der gikk to båter ned. Den ene en 15" plastbåt med påhengsmotor ble liggene med bunnen i været. Den andre gikk det som bildet under viser.

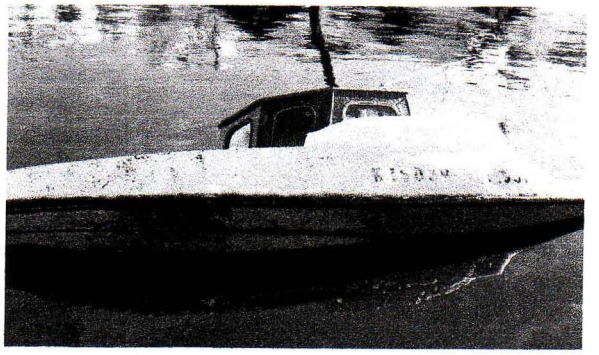

Journalistspire

Birgitte S. Abrahamsen (15) i Valvik var før jul utplassert i avisen "Lindesnes" og hun laget en artikkel om utplasering av skoleungdom, med flere bilder av ungdom fra Skjernøy som var utplasert i forskjellige jobber. Birgitte lager også sammen med kusinen Stine en familie-avis om slekt og familier på Skjernøy, som tidligere også har vært omtalt i "Lindesnes"

Hun forteller at arbeidet i en ordentlig dagsavis har gitt mersmak, og hun sier hun vil bli jornalist.

Bildet under er fra Lindesnes red. og viser Birgitte i arbeid. Til høyre: Elisabeth Berge Jentoft, som var utplassert på Cubus.

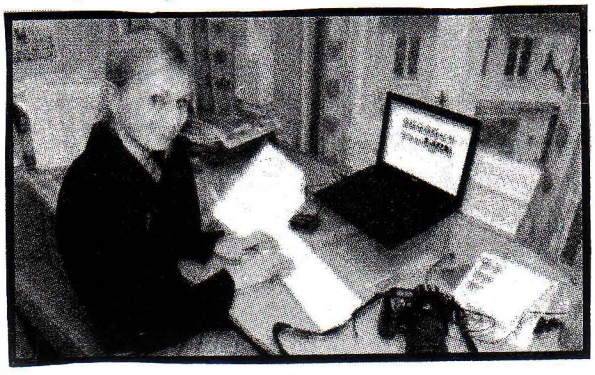

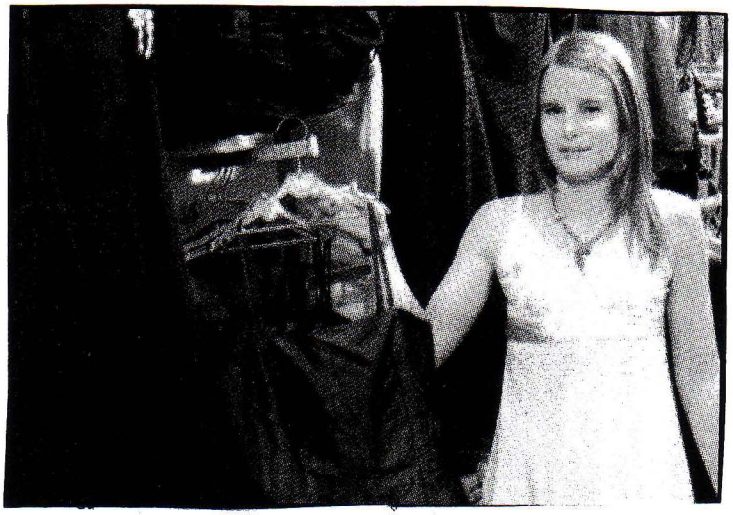

I vinter

har vi sett på TV programmet "Farmen" hvor handlingen foregår i Ny Hellesund. Her har det også deltatt tre skuespillere fra Skjernøy. Det er Inger Lise Adriaenssens, Per Herstad og Sverre Gabrielsen. De gjorde alle en "god" jobb.

Nyinnflyttet.

I nytt hus på Saltvolla har et par fra Mandal flyttet inn Det er Anette og Atle Bongstad. Vi ønsker dem velkommen til øya og håper de vil trives sammen med oss her ute.

Så vil vi gratulere

Claudia og Toralf Christensen, Valvik, med en jente som ble født 19 febr.

Likså Cecilia Lazarus og Geir Larsen, som reiste til Siri Lanka og hentet en liten jente med seg hjem til Skjernøya. (adopsjon) 19. jan.

Siden Sist.

Det har vært en spesiell vinter. Kuling og storm om hverandre siden vi ga ut siste nummer av Skjernøyposten.

20. jan. var det storm med orkan i kastene. Det var da Mandal sjømannsforening hadde markeringen av 70 årsiden "Savonmaa" forliste, og en kunne bokstavelig talt føle hvordan været var den gang.

Som vi har skrevet om på førsteside kom snøen i februar, men det var også da de første utsprungene blåveisene ble registert. Utenom de dager med snø har det vært veldig mildt. I slutten av jannuar kunne vi se snøklokker, påskeliljer og tulipaner var på god vei opp av jorda, og hestehoven blomstret ved veien ned til Bakstuvågen.

I dag 7. mars er snøen som kom for vel en uke siden på lang vei borte. Det har regnet 2-3 dager og det flommer med vann. Brøytekantene er ikke så store. Hvis det forsetter sånn han snøen være helt borte om en uke.

Her runder vi av etter å ha fullført 18 sider. Det er første gang vi har så mange, grunnen er nok mye stoff fra Skjernøy vel og 70 års markeringen av forliset av "Savonmaa".

Når vi begynte å trykke side 11 røk kopimaskinen, så resten er blitt trykt på Kontorsenteret i Mandal som har levert oss maskinen.

Vi ønsker alle leserene en god ettervinter og vår. Vi er tilbake i juni.